

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo primus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

De Eucharistie sacramēto

recto sunt corde. Apparet autē hōi bo-
ntas euidenter in bñficijs creatiōis: Gu-
bernatiōis: et redēptiōis. Jō cū adnūtra-
tiōe dicebat iob. Job. vii. Quid ē homo
qz magnificas eum: aut qd apponit esca-
m eū cor tuū. Laue itaqz homo ne sis ingra-
tus. Ex dictis prz qz vtilis sit triū predi-
ctorum attributoz contēplatiō q̄ ingerit
dei timorem: peccati ruborē: et dei amorē.
Hec em̄ tria a pctō retrahunt et ad bonū
inducūt: sicqz animā i puritate custodiūt
Vñ de timore dī Eccl. i. Timor dñi ex-
pellit pctm̄. Nā q̄ sine timore est: nō pote-
rit iustificari. De pudore sūt seu verecun-
dia dicit Ambro. lib. j. de officijs. Vere-
cūdia iacit p̄ma tēperantie sūd amēta: in-
q̄ntū scz incurit horrore turpitudinis. Cō-
tra impudentē p̄o dī Hier. ij. Frōs mu-
lieris meretricis facta est tibi: nolūisti eru-
bescere. De amore p̄o dei dicit Grego.
Amor dī nūqz est ociosus: operat em̄ ma-
gna p̄est rē. Nec sufficeret timor et pudor
ad mala fugiēda et bona faciēda nisi adde-
ret et amor. Exēplū. ij. Nachab. ix. de
antiocho qui ex timore quidem et pudore
penitebat sed nō ex amore siue charitate.
Vide ibi. Aug. Vbi nō est charitas qd
est quod possit prodesse.

Urtius articulus. Audistis de trin-
itate p̄fectionē dīnarū dīnis p̄sonis
app̄riatay cū? p̄sideratiō oñdit qz sit fi-
deliter deo seruendū timēdo scz suā potē-
tiam: erubescendo ei? sapientiā: et amādo
bonitatē suam. Si em̄ vt habet. xij. q. v.
Si apud. Regib? debetur fidelitas: ei q̄
rex regū est: maxime est fidelitas seruā-
da: alia nō est ad illa celoz p̄ma perti-
gere. Nam vt dicit lex. L. de statutis et ima-
ginib?. l. Et virtutū p̄mia. Bene meren-
tib? virtutū p̄mia cōcedi oportet. s. et nō
alijs. Audite. Si rex mandaret Quicūqz
mibi fidelis erit: magna sibi dabit mer-
ces: infidelem autē morte puniā. Et rex il-
le adeo potēs est qz nemo sibi pōt resiste-
re: sic semp̄ p̄sens et clare videns: qz nihil
quod fecerit pōt eū latere: sic pius et bon?
qz nemo sibi fidelis p̄t dē eo diffidere. Nō
ne libenter et iocundo anio fideliter ei ser-
uiret. Expone et applica notādo illud qd
dicitur est dñs seruo fideli: vt habetur.
Matth. xxv. Serue bone et fidel. rē. in/

tra in gaudiū dñi tui.

Pro festo Eucharistie.
Sermo primus.

Qui mādu-
cat hūc panem viuet in
eternū. Jo. vj. Ego sum
via: veritas et vita. Jo. xij. Dultū desir-
derabilis est panis iste qui est: via veritas
et vita: scz eterna. Bern. sermo. de ascen-
sione. Via in exēplo: veritas in p̄missio:
vita in p̄mio. Verba em̄ vite eterne hz
Aug. Ambulare vis: ego sum via. Falli
nō vis: ego sum veritas. Noni non vis:
ego sum vita. P̄t qz qz nihil est h̄c pa-
ne desiderabilis.

Qui manducat rē.
Primus articulus. An oīs manducās
hūc panē in sacramēto altaris habet
at vitā spūalē? Qz sic. qz ipse ch̄s est vitā
nra. Cōtra. j. Cor. xj. Qui mandu-
cat et bibit indigne: iudiciū sibi māducat
et bibit. R̄sio fm̄ theologos in. iij. sen-
tentiaz. Triplex est modus māducandi
corp? ch̄i. P̄m? ē sacramental t̄m Hoc
mō recipiūt pctōres i charitate n̄ exātes.
Et hi nō vitā s; morte accipiūt. Scds est
spūalis t̄m. Hoc mō māducat oēs iusti:
deuotionē ad hoc sacramētū hñtes et ad
ch̄i passiōē in eo mēorata q̄uis actu b
sacramētū nō recipiāt. Aug. lib. de reme-
pnie. Et hētur de p̄sca. di. ij. Crede et
manducasti. Sicut autē dīc Bon. in. iij.
Manducare hoc sacramētū spūaliter ē cog-
itare et refici circa ch̄i passiōē q̄ fuit in
corpore ei? multiplici afflictione et sangui-
nis effusione. In q̄ manifestatur immensa
dei charitas. Et in hoc aīa p̄fecte reficit
et delectat. Terti? autē mod? est sacramē-
talis et spūalis simul. Et iste ceteris part-
bus perfectior est. Pro sādāmēto. Ali-
qua sunt de se bona q̄ tñ ex vicio sument?
nocent. Patz fm̄ phisicos de vino respe-
ctu febricitantis Vñ dicit Sen. ad Lu.
Dulta bona vicio nro nobis nocent. Jō
etiam dicit Quidi? de remedio. Tēpori-
bus medicina valet: data tpe p̄sunt: et da-
ta nō apto tpe vīna nocent. Lū q̄ q̄ritur
An oīs manducās rē. Dic rñ. vt s. Et q̄
cōclūde qz nō p̄fert vitā p̄ hoc sacramēto

tū nisi spūalr māducer: nec sufficit sola sa-
 cramentalis receptio. Audite o miseri pec-
 cariores q̄ p̄ fide charitate firmatā chūsto
 incorporati nō estis. Certe in vīa mortui
 estis. **D**iluxuriosi: vsurarij. zc. Audite au-
 gustinū dicentē. Ne misere aie q̄ chūm nō
 q̄rit nec amat: arida manet z misera: p̄dit
 q̄d viuit q̄ deū nō diligit. Quia vīz nihil
 valet vīa naturalis sine vīa spūali. Ma-
 gna est ḡ differentia in māducātib⁹ chūm
 Iusti em̄ nedū sacramētū sz etiā spūales
 sacramēti percipiūt effectū. Erītes vero
 in pctō solū sacramētū recipiūt nō ad vitā
 sz ad mortē. **F**igura. Aūeri. xvj. De vi-
 ueritate māducātū māna i deserto. Qui
 dam em̄ fastidientes murmurabāt dī.
 Ania nra arida ē: n̄bil aliū respiciūt ocu-
 li nri nisi man. Talib⁹ igitur nihil sapie-
 bat māna. Iō desiderabāt carnes q̄b⁹ sum-
 ptis mortui sūt in deserto. Spūaliter vi-
 ri carnales nō percipiunt hui⁹ sacramēti
 dulcedinē: nec recipiūt eius effectū. So-
 la enim carnalia q̄runt quib⁹ sumptis et
 degustatis ex dei p̄missione diuina iusti-
 cia tradit eos in mortem eternam. Rom. **vij.**
Si s̄m carnem vixeritis moriemini
 si autē spū facta carnis mortificaueritis:
 viuētis.

Ecūd⁹ ar. Lū oī deuotiōe celebran-
 da ē eucharistie festiuitas quā q̄ mā-
 ducāt viuēt in eternū. Et p̄cipue p̄ tria.

Primo p̄ rei adorare p̄ntiam.

Secūdo p̄ eius p̄cellentiā.

Tertio p̄ adoratiōis efficacīā.

Primo igit̄ zc. q̄d em̄ adoram⁹ in isto se-
 cūta nob̄ realiter adest scz vey chūi corpus
 Notāda ē at̄ t̄plex chūi p̄ntia. s. p̄ dīnitas
 essentiā in oib⁹. In iustis p̄o solis per ḡfaz
Greg. sup̄ can. **D**e⁹ est cōi mō in oib⁹ re-
 bus p̄ntia potētia z substantia: t̄n̄ fami lia-
 riori mō d̄r̄ ē in aliq̄b⁹ p̄o ḡfam. Est at̄
 et alia p̄ntia p̄ corpale assistentiā: vīz in
 hoc sacramēto. p̄s. **D**ñs p̄ntū nobiscum

Scōdo p̄ rei adorare p̄cellentiā: quā
 ip̄e est rex regū z dñs dñantiū. **A**poc. **xix.**
Nedum inq̄ntū de⁹ sz etiā inq̄ntū homo
 Est autē in chūi hūanitate triplex p̄cellē-
 tia. s. sanctificatiōis gratiose. Ip̄e em̄ est
 sanctus sc̄toꝝ. **D**an. **ix.** **E**xercitatiōis vir-
 tuose in bonis operib⁹ z passionibus. Et
 cōiunctiōis gl̄iose. s. cum diuinitate rōne

cuius adorari debet adoratiōe latrie. p̄s.
Adozate scabellū pedū eius quā sc̄m̄ est.
Hūanitas quippe chūi est quasi scabellū
 diuinitatis. **T**ertio p̄ter adoratiōis
 efficacīā. Talis enim adoratiō est magne
 efficacīe in merito. **I**uxta illud. **j. Regū.**
ij. **Q**ui me honorificauerit gl̄ificabo euz.
Et sicut dicit **A**ug⁹. **H**ec adoratiō precī-
 pue p̄sistit in actu fidei spei z charitatis.
In q̄ etiā cōsistit vita aie. **I**ō per hā cad⁹
 orationē h̄r̄ vīa spūalis. Et illa adoratiō
 est spūalis corporis chūi māducatio. **E**xē-
 plū h̄m̄ habem⁹ in ap̄lis q̄ tantā fidem
 spem z charitāte habebāt cum p̄dicasset
 ch̄s de hoc sacramēto. **E**t h̄r̄. **I**ō. **vj.** et
 multi ex discipulis ei⁹ abirent dī. **D**urus
 est hīc sermo: tandē dī. ap̄lis. **N**unquid z
 vos vultis abire: Et r̄ndens **P**etr⁹ p̄ se
 z p̄ alijs dī. **D**ñe: ad quē ibimus? **V**erba
 vite eterne habes. q. d. **S**acramētū hoc
 de q̄ loq̄ris ducit ad vitā eternā. **C**hr̄so.
Ipa vita eterna tu es: et non das in car-
 ne z sanguine tuo nisi quod es.

Tertius articul⁹. **A**ud. **zc.** **S**ed nota
 te quā non placet adoratiō aut obla-
 tio nisi placeat p̄sona offerēs. **U**n̄ de peñ
Dis. v. c. p̄mo. s. **S**emp offerat. **E**t **xij. q.**
v. Scriptū. **A**bel placuit deo z ei⁹ obla-
 tio. **N**on possumus autē chūsto placere:
 nisi sibi configuremur per fidem z chari-
 tatem: qz vt dicitur **I**nstī. de re militari.
Militēs debent habere stigma sui p̄nci-
 pis. **C**auete ergo: ne corā chūsto p̄pareat̄
 ris cū sign⁹ diaboli. **N**am si veniret rex et
 omnes irent obuiā ei: z vnus portaret s̄-
 gnum aduersarij: licet clamaret viuat rex
 censeret p̄dicor. **E**xpone z applica nō
 tando: qz signū aduersarij chūi. s. diaboli:
 est peccatum quod abominabile est deo.
Sap. **xij.** **O**dio est deo impius z impie-
 tas eius.

Sermo secundus.

Qui mandu-

Qui mandu-
 cat zc. Caro mea vere est ci-
 bus et sanguis meus vere ē
 potus. **I**ō. **vj.** **V**erissimus amicus n̄r̄ ē
 dñs iesus **N**os enim ad proprios sumpt⁹
 suos z cōmodū n̄m d̄lerit. **N**am pro no-
 bis mori voluit. **E**t insuper corpus z sang-
 uinem in cibuz dedit. **U**nde dicit **C**aro